

**Breslau, onsdag 2 oktober 1919,
kvart i nio på morgonen**

Kriminalkommissarie Heinrich Mühlhaus gick långsamt uppför trappan till andra våningen i polispresidiets byggnad på Schuhbrücke 49. Varje gång han satte ner foten tryckte han hela sin kroppstyngd mot trappsteget för att se om inte sandstenen i den sekelgamla trappan skulle spricka under klacken på hans skinande sko. Han hade gärna smulat sönder den gamla stenen, spritt ut stoftet och sedan gått ner till portvakten och sagt till om att det var ostädat. På så sätt skulle han ha skjutit upp sin ankomst; han skulle slippa assistent von Gallasens plågade min, han skulle varken behöva se den fulltecknade väggalmanackan med vyn över nybyggda Technische Hochschule eller det inramade konfirmationsfotografiet av sin son Jakob Mühlhaus, men framför allt skulle han slippa doktor Siegfried Lasarius besvärande och obehagliga närvaro som polisens springpojke nyss hade underättat honom om. Nyheten hade förstört kommissariens goda humör. Han tyckte inte om rättsläkaren Lasarius, som föredrog att samtala med de döda. De döda uppskattade honom också, även om de inte skrattade åt hans skämt, där de låg i det iskalla vattnet från en sprittande gummilang i sina betongrännor på Rättsmedicinska institutet. I bästa fall förebådade Lasarius besök besvärliga frågor, i värsta fall

– allvarliga bekymmer. Bara ett intressant forskningsproblem eller en överhängande fara fick Karon att lämna sina domäner. Kommissarien ville gärna tro på den första anledningen. Han såg sig omkring. Det fanns ingenting som gav honom skäl att skjuta upp mötet med den fåordige läkaren. Han tryckte på nytt foten mot trappsteget. Skorna knarrade lätt och det lackade skinnet återspeglade trappans pyramidiska stigning och metallöven som slingrade sig runt stängerna i räcket. Från gården hördes slammer och högljudda svordomar. Mühlhaus såg ut över den vanvårdade ormbunken, vars miserabla tillstånd uppmärksammades av varje kvinna som klev in i denna mansvärld. Trots att han inte var kvinna noterade han de hoprullade bladen som bönföll om vatten, han vände sig om med en vredgad min och sprang nerför trappan mot vaktmästeriet. Han kom dock inte långt.

»Kommissarien!« hördes Lasarius stentorsstämma. Mühlhaus hejdade sig och fick syn på hattens mörka solfjäder och de fuktiga ornamenten av glesa lockar över skallen. Lasarius kom majestätiskt skridande nerför trappan. »Jag har väntat på er.«

»Klockan är bara fem i nio.« Mühlhaus tog fram en silverboett ur västfickan. »Ni kan inte vänta ett slag? Är det så brådslande att vi måste diskutera ert ärende i trappan?«

»Vi ska inte diskutera någonting.« Lasarius öppnade sin skinnportfölj och räckte Mühlhaus två papper med rubriken *Obduktionsprotokoll*, och blickade sedan ut över gården där vaktmästaren och en kusk skramlade med några fotogendunkar. »Vi ska överhuvud taget inte säga någonting. Inte ett ord. Inte till någon.«

»I synnerhet inte till Mock«, tillade Mühlhaus efter att ha ögnat igenom protokollet. Han betraktade den mustaschprydda kusken som räckte vaktmästaren dunkarna och som var så fet att knapparna i hans väst hotade att smälla iväg som champagnekorkar över gården.

»Doktor Lasarius, har era kalla patienter inget namn? Varför är

de här två anonyma? Jag vet att ni inte känner till deras namn. I så fall måste man ge dem ett. Till och med boskap har namn.«

»Hos mig, kommissarien«, muttrade läkaren, »är det ingen skillnad på boskap och människor, såvida det inte rör sig om storleken på hjärtat eller levern. Och hur är det i ert yrke?«

»Vi kan kalla dem ...« – polismannen ignorerade frågan och kastade en blick på den täckta fotogenvagnen med texten *Salomon Beyers belysningsartiklar* – »... vi kan kalla dem Alfred Salomon och Catarina Beyer.«

»Jag döper dig i Faderns och Sonens och den Helige Andens namn«, sa Lasarius, lutade portföljen mot trappträcket, skrev in namnen i de rätta kolumnerna och gjorde korstecknet över papperen.

»Inte till någon ... i synnerhet inte till Mock«, upprepade Mühlhaus tankfullt och sträckte fram handen mot läkaren. »I mitt yrke är det inte heller någon skillnad på boskap och människor. Men utan namn är det svårt att föra register.«

Breslau, onsdag 2 oktober 1919, klockan nio på morgonen

Kriminalassistent Eberhard Mock stapplade ut från Afferts tobakshandel som låg i en mörk port i norra änden av Ring, det stora torget i Breslau. Oktobersolen bländade hans grumliga ögon och han blinkade ideligen med svullna ögonlock. Vimmelkantig tog han stöd mot porten till Ring-Theater för att sätta på sig sin pincené med gult glas. Allting var överdraget av ett ljust skimmer som ytterligare förstärktes av glasögonen, ett verk av optiker i Jena. Stickande cigaretttrök trängde in mellan glasen och de blodsprängda ögonvitorna. Mock drog efter andan, släppte ut röken och höll

reflexmässigt för ögonen. Han väste till av smärta – ögonlocken var ett trassel av nervändar och små gruskorn som skavde under den fuktiga huden. Han trevade sig fram med ena handen mot väggen. När han kom till Schmiedebrücke vek han av. Skyltfönstren till Proskauers herrekipering gled förbi under fingrarna, det stack i ögonen av blänket från guldklockorna som låg utspridda bakom rutan till Kühnells affär, han strök sig mot den skrovliga väggen där Deutsche Seefischhandels-Aktiengesellschaft höll till och gick slutligen gick över Nadlerstraße och hittade den glasade dörren till Heymanns kafé.

Han raglade in i lokalen som vid den här tiden var tyst och tom. I stora salen gick en ung man i vitt stärkt förkläde omkring och ställde upp pyramider av bord och stolar, samtidigt som han med van hand strök bort damm och cigarettaska från bordsskivor och dukar med en fuktig trasa. När pojken såg Mock, som snubblade till och kom farande rakt mot en bräcklig pyramid av möbler, höjde han reflexmässigt handen och strök trasan över ansiktet på den tidiga gästen. Den grälla pincenén föll av och blev hängande i sin kedja, Mock tappade balansen, och bord och stolar välte. Pojken såg förskräckt hur den mörkhårige mannen landade på de spretande möblerna och knäckte dem med ett förskräckligt brak och hur de stärkta dukarna sakta gled ner över hans huvud. Dammkornen glimmade i den tidiga oktobersolen. En öppen saltströare hade välvt ner i Mocks tjocka hår och rännilar av salt rann nerför hans kinder. Han knep ihop ögonen och kände hur det sved ännu mer. Det gladdde honom, för han visste att smärtan skulle hålla honom vaken, att den hade bättre effekt än de sex koppar starkt kaffe han hunnit dricka sedan klockan fem på morgonen. Tvärt emot vad kafébiträdet trodde hade inte Mock en droppe alkohol i blodet. Mock hade inte sovit på fyra dagar. Mock gjorde allt för att inte sova.

**Breslau, onsdag 2 oktober 1919,
kvart över nio på morgonen**

Trots att Heymanns kafé ännu inte hade öppnat satt där två män och förde rykande kaffekoppar till munnen. Den ene rökte cigarett efter cigarett, den andre bet i ett pipmunstycke av horn och släppte ut små rökstrimmor genom sitt buskiga skägg. Kafébiträdet gjorde allt för att den mörkhårige mannen – som hade visat sig vara polis – skulle låta hela incidenten falla i glömska. Han städade undan högen av sönderslagna möbler, serverade kaffe, mjölk, sprang till konditori S. Brunies i närheten och hämtade på firmans bekostnad de berömda skorporna från Friedrichshof, skruvade cigaretter i ett litet pipformat munstycke åt den mörkhårige och lyssnade noga till männens samtal, för att blixtnabbt kunna lista ut vilka önskemål mannen han hade behandlat så illa kunde tänkas ha. Plötsligt tog hans städoffer fram några hopvikta papper ur innerfickan på sin kavaj och gav till den skäggige. Denne läste och puffade på sin pipa. Mannen i hans sällskap satte en liten ampull under näsan. En stark lukt av urin spred sig över bordet. Pojken tog äcklad till flykten in bakom disken. Den skäggige mannen läste koncentrerat, och han såg mer och mer ut som ett levande frågetecken.

»Mock, varför har ni skrivit det här absurda uttalandet? Och varför visar ni det för mig?«

»Kommissarien, jag är ... « Mock funderade över vad han skulle säga, som om han talade på ett språk han inte riktigt behärskade. « ... en lojal undersåte. Jag vet att om ... om någon tidning trycker det här så får jag sparken. Ja. Sparken. Jag blir suspenderad. Arbetslös. Det är därför jag berättar jag det här för er. «

»Och?« En solstrimma bröt igenom rökmolnen och små salivpartiklar syntes i Mühlhaus skägg. »Vill ni att jag ska rädda er från att bli suspenderad?«

»Jag vet inte själv vad jag vill«, viskade Mock, rädd att han

snart skulle sluta ögonen och förflyttas till barndomens trakter: till solvarma Heuscheuer-Gebirge under ett täcke av torra löv, dit han hade åkt på utflykt med sin far. »Jag är som en soldat. Jag bara underrättar befälhavaren om mitt avsked.«

»Ni är en av de människor« – det bubblade till i Mühlhaus pipa – »som jag vill bygga upp en ny mordkommission med. Utan idioter som trampar ner spår på brottsplatsen och med en mönstergill militärtjänst som enda merit. Utan före detta angivare som kan spela dubbelt. Jag vill inte förlora er på grund av ett befängtt uttalande som drar löje över hela polispresidiet. Ni har inte sovit på flera dagar. Om ni har blivit galen, vilket både ert uttalande och ert uppförande talar för, har jag ändå ingen nytta av er. Därför måste ni berätta allt. Om ni tiger kommer jag att förklara er galen och gå härifrån, likaså om ni kommer med någon rappakalja.«

»Kommissarien.« Mock ställde ampullen med luktsalt på bordet. »Kan ni vara snäll och hålla den under min näsa ifall jag somnar. Jag är glad att ammoniaklukten inte besvärar er. Du där«, han vände sig till kafébiträdet, »när öppnar ni det här stället? Vi har gott om tid, kommissarien«, fortsatte han efter att ha hört svaret. »Och dig vill jag inte se här. Du kan komma tillbaka när ni ska öppna.«

Pojken var glad att slippa den otrevliga lukten och sprang ut ur salen. Mock stödde armbågarna mot bordet, satte på sig den grälla pincenén och exponerade sitt ansikte för solens strålar som föll in genom spetsgardinerna i fönstret. Han gned sig i ögonen och kved av smärta. När han tryckte handflatan mot ögonen exploderade fyrverkerier under ögonlocken. Det stack i ögonvrårna. Cigaretten brann ner i askkoppen.

»Nu är det bra.« Mock drog efter andan. »Nu kommer jag inte att somna. Nu kan jag berätta. Som ni har listat ut hänger allt ihop med fallet med de fyra matroserna ...«

**Breslau, måndag 1 september 1919,
halv åtta på morgonen**

Mock öppnade den tunga pardörren och kom in i ett dunkelt för- rum med stenplattor på golvet. Han rörde sig långsamt. Plötsligt gick han in i ett sammetsdraperi. Han förde det åt sidan och kom in i nästa rum. Det var ett väntrum med flera dörrar. En av dem var öppen, men ovanför karmen hängde ett likadant draperi som nyss hade hejdat honom. I en av väggarna fanns ett fönster i stället för en dörr. Mock gissade att det vette mot ventilationsschaktet. På fönsterblecket utanför fönstret stod en fotogenlampa, vars svaga ljus knappt trängde igenom den dammiga rutan. I den skumma belysningen kunde Mock skönja några personer som satt i vänt- rummet. Han hann dock inte ta sig någon närmare titt eftersom hans uppmärksamhet drogs mot draperiet. Det böljade av och an och bakom draperiet hördes en suck. Mock gick närmare, men en lång man i hög hatt ställde sig i vägen. När Mock försökte skjuta mannen åt sidan tog denne av sig huvudbonaden. Det enda som syntes tydligt i det bleka skenet var ärren som ljusstrålarna bröts mot. Ärren löpte kors och tvärs i mannens ögonhålor. Mannen saknade ögon.

Mock tittade på de tjocka linjerna, på de mörka fuktfläckarna på väggen ovanför sin säng. Han gnuggade sig i ögonen och vände sig om på andra sidan. Förhänget som skiljde hans alkov från resten av rummet kantades av solljus.

På andra sidan förhänget hörde han fadern stöka omkring. Kop- par klirrade, spisringar slamrade, elden sprakade, brödet knastrade under kniven. Mock sträckte sig efter en tillbringare som stod vid sängen och satte sig upp för att inte spilla. Han lutade huvudet bakåt och höll vattnet i sin uttorkade munhåla. Det rann i en strid ström tills han blev blöt om nattskjortan som var knuten framtill med stärkta band. De rostiga gardinklämmorna gnisslade

på metallskenan, förhänget gled isär och släppte in en pelare av ljus i den kvava alkoven.

»Du ser ut som sju svåra år.« Den undersåtsige mannen höll en kantstött mugg i sina knotiga fingrar. Kokande limångor hade förvrängt anletsdragen som tillsammans med de bruna fläckarna på huden och de bistra grå ögonen gjorde Willibald Mock till en skräck för traktens barn. Eberhard Mock var inte rädd för sin far, det var länge sedan han var ett barn. Han var trettiosex år, hade en metallbit i låret, reumatism, dåliga minnen och en svaghet för alkohol och rödhåriga kvinnor. Nu hade han framför allt baksmälla. Han ställde tillbringaren under sängen och gick förbi sin far ut i det soldränkta rummet som utgjorde både kök och Willibald Mocks sovrum. Här hade en gång i tiden farbror Eduard, död sedan några månader, slaktat oxar, bankat kotletterader och knådat klibbiga leverklumpar. Det var här han hade stoppat fyllning i tarmar som doftade av rök från brasor i Riesengebirge, och sedan hängt korvringarna över spisen, där nu hans bror Willibald värmdes mjölk åt sin bakfulle son.

»Du ska inte dricka så mycket.« Fadern kom ut ur alkoven. Hans grå mustasch spretade över de tunna läpparna. »Jag har aldrig missskött mitt arbete. Jag började alltid jobba vid samma tid. Man kunde ställa klockan efter mitt hamrande i skomakarverkstan.«

»Jag kan aldrig mäta mig med far«, sa Mock en aning för högt, gick fram till tvättfatet vid fönstret och stänkte vatten i ansiktet. Sedan öppnade han fönstret och hängde upp en strigel på en spik. »Dessutom börjar jag min tjänstgöring senare i dag.«

»Och vilken tjänstgöring sedan.« Willibald kämpade med sina medicinflaskor. »Du skriver upp fnask och hallickar. Du borde gå runt i kvarteret och hjälpa folk.«

»Lämna mig ifred, gubbstrutt«, sa Mock, slipade sin rakkniv och tvålade in borsten. »Jag slipper i alla fall stanken från andras fötter.«

»Vad sa du?« Fadern knäckte några ägg i stekpannan. »Vad sa du? Du talar så där tyst bara för att jag är lomhörd.«

»Inget, jag talade för mig själv.« Mock strök med rakkniven av löddret från kinderna.

Fadern satte sig vid bordet och andades tungt. Han ställde stekpannan med den gula röran på en skärbräda som han noggrant hade borstat ren från smulor. Sedan lade han några brödskivor med flott ovanpå varandra. Det uppstod en fyrkantig stapel. Fadern jämnade till kanterna så att ingen skiva stack ut. Mock torkade bort löddret från ansiktet, smörjde in kinder och haka med ett alunstift, satte på sig en undertröja och slog sig ner vid bordet.

»Hur kan man supa på det där viset?« Fadern klippte gräslök från en kruka och strödde över äggröran. Sedan särade han på brödskivorna och strödde lite gräslök mellan dem. Därefter slog han in matsäcken i smörgåspapper. »Jag har aldrig supit på det där viset. Och du gör det nästan varje dag. Kom ihåg att ta med dig papperet tillbaka. I morgon kan jag använda det igen.«

Mock åt glupskt den simmiga äggröran, sedan reste han sig, lade stekpannan i den vattenfyllda baljan som stod bredvid tvättfatet, tog på sig skjortan, knäppte fast en krage och knöt slipsen. På huvudet satte han ett plommonstop och gick sedan fram till ett hörn av rummet där han öppnade en lucka i golvet och gick nerför en trappa till den gamla slakteributiken. Han blev stående och tittade på raden av krokar där det en gång hade hängt styckade gris-kroppar, på den blankpolerade disken, det skinande skyltfönstret och på kakelplattorna som sluttade en aning mot det gallertäckta avloppet. Där hade farbror Eduard hållt ut det varma djurblodet.

Uppifrån hördes faderns pipande andetag och en plötslig host-attack. Mock kände lukten av kaffe som hälldes i en termos. Det varma kaffet tog kanske andan av far, tänkte han, eller av det som finns kvar av hans lungor efter limångorna. Mässingsklockan som satt vid dörrkarmen klämtade när han gick ut.

Willibald Mock betraktade sin son genom fönstret. Denne hade gått bakvägen ut på gården. Han hälsade på portvaksfrun, fru Bauert, fick ett vänligt leende från tjänsteflickan som stod vid pumpen, hon som arbetade hos pastor Gerds i fyrrarumslägenheten mot gatan, han fräste åt en herrelös katt, sedan ökade han på sina steg, hoppade över en vattenpöl, forcerade det rostiga hänglåset samtidigt som han svärande knäppte upp byxorna, och klev in på det lilla avträdet i ena hörnet av gården.

Fadern stängde fönstret och återvände till sina sysslor. Han diskade stekpannan, tallriken och mjölkkastrullen, och torkade av vaxduken som var fäst vid bordet med häftstift. Sedan tog han sin medicin och satt en stund i sin gamla gungstol. Han gick in i Eberhards alkov och betraktade de skrynkliga sängkläderna. Han böjde sig fram för att vika ihop dem och då råkade hans fot stöta emot tillbringaren med det som fanns kvar av vattnet. Tillbringaren välte och vattnet blötte ner hans ena skinntoffel.

»Fördömt också!« utbrast han och sparkade till med foten, varpå toffeln for rakt i ansiktet på Eberhard som just kommit tillbaka och höll på att stänga luckan i golvet. Fadern föll omkull på sonens säng och knäppte med häftiga rörelser upp banden som höll strumpan på plats. Han tog av strumpan och luktade på den.

»Far behöver inte oro sig«, sa Eberhard och log. »Jag använder inte potta längre och jag gömmer den inte under sängen. Det var bara vatten.«

»Det var då för väl ...« muttrade fadern och försökte få på sig strumpan igen. Han blev sittande på sonens säng. »Varför har du vatten under sängen? Jag vet nog varför. Det är mot baksmällan. Du bara super och super ... Om du ändå kunde gifta dig, då skulle du sluta upp med att suppa ...«

»Vet inte far« – sonen gav honom toffeln, satte sig vid bordet och hällde ut några nypor ljus tobak på vaxduken – »att vodka hjälper?«

»Hur då?« frågade han, förvånad över Eberhards vänskapliga ton. Vanligtvis gjorde anklagelser beträffande alkohol och ungarlslater sonen ilsken.

»Så att jag får sova hela natten.« Eberhard tände en cigarett och radade upp de föremål som snart skulle ligga i hans portfölj: termoserna, smörgåsarna med flott, en tobakspung och en vaxad mapp med rapporter. »Jag har ju sagt gång på gång att jag har mardrömmar när jag går och lägger mig nykter, och sedan vaknar jag och kan inte somna om! Hellre baksmälla än mardrömmar.«

»Vet du vad som är bäst när man ska sova?« Fadern började av gammal vana bädda sonens säng. »Kamomillte och varm mjölk.« Han slätade ut lakanen och såg plötsligt uppmärksamt på sin son. »Har du alltid mardrömmar när du är nykter?«

»Inte alltid.« Eberhard log och knäppte portföljen. »Ibland drömmer jag om en sjuksköterska från Königsberg. Rödhårig och mycket vacker.«

»Har du varit i Königsberg? Det har du aldrig berättat.« Fadern höll upp kavajen och sonen körde ner sina kraftiga armar.

»Jag var där under kriget.« Eberhard fläktade sig med plommonstopet och tog sin klocka. »Finns inget att berätta. Vi ses sedan, far.«

Han gick mot golvluckan. Bakom sig hörde han den gamle muttra: »Han borde inte dricka så mycket. Bara kamomillte och varm mjölk. Kamomillte och varm mjölk.«

På Barmhärtighetssjukhuset i Königsberg fick den mörbultade Mock, kadett sedan ett år, kamomillte innan han skulle sova. Den vackra rödhåriga sjuksköterskan tittade beundrande på de putsade stövlarna med sporrar som stod bredvid sängen. Hon titulerade honom »officern«, utan att inse att alla spanare i artilleriet bar sporrar eftersom de red. Hon gav honom te med sked och kallade honom »officern«. Den tvåfaldigt sårade kadetten Mock hade inte

ork nog att säga att han inte var någon officer, han skämdes för att medge att han inte hade klarat provet och inte gjort den obligatoriska exercisen och att han bara var en vanlig inkallad soldat. Han skämdes också för att fråga vad hans ängel hette. Han hade inte ork nog att vrida på huvudet och följa henne med blicken. När han rörde ögonen glödde de som eld. Det enda som rymdes inom hans synfält var sjukhusets nygotiska valv. Han såg varken soldaterna som låg bredvid eller Cornelius Rührtgard, den gråsprängde, smale sjukvårdaren som han hade att tacka för sitt liv. Mock återsåg aldrig den rödhåriga sjuksköterskan. Betydligt senare, när hans brutna lemmar hade läkt och han kunde röra sig med hjälp av kryckor, när han slutligen fick veta att hans sår tydligt vittnade om ett fall från hög höjd och att sjukvårdaren Rührtgard, som tidigare varit läkare i Kamerun, hade hittat honom på Litauer Wallstrasse på sin väg till arbetet och snabbt skjutsat honom till sjukhuset där han förband hans bröstkorg och undersökte lungorna som skadats av revbenssplitter – när Mock fick reda på alltsammans började han leta efter den rödhåriga sjuksköterskan. Med kryckorna knackande mot sandstensplattorna linkade han runt och möttes överallt av oförstående blickar. Sjuksköterskorna blev otåliga när den mörbultade konvalescenten ännu en gång lämnade ett signalement på deras förment rödhåriga väninna, när han såg dem i ögonen för hundra-de gången och försökte fånga lukten av deras kroppar. Vaktmästarna och sjukvårdsbiträdena skakade på huvudet, en del knackade sig i pannan när han talade om rykande koppar med kamomille, ända tills doktor Rührtgard, som degraderats till sjukvårdare, upplyste patienten om att den rödhåriga sjuksköterskan kanske bara var en skapelse av hans egen fantasi. I synnerhet som hallucinationer inte är ovanliga för människor i det tillstånd i vilket Mock hade befunnit sig när han kom till Barmhärtinghetssjukhuset i Königsberg. Han hade nämligen varit helt medvetlös. Inte efter ett fall från hög höjd. Utan av alkohol.

Eberhard Mock gick ner till farbror Eduards gamla slakteributik.

»Kamomillte och varm mjölk. Han bara super, då kan han gott skylla sig själv«, muttrade hans far som hade botemedlet mot sonens alla problem.

Eberhard hörde en hård knackning mot fönsterblecket i kammaren däruppe. Det är säkert den där idioten Dosche med sin skabbiga hund, tänkte han. Byrackan kommer att skita i den skurade trappan igen, och Dosche och min far spela schack hela dagen.

Äggröran med gräslök gav honom kväljningar, som ett hårstrå i halsen. »Kamomillte och varm mjölk. Han bara super och super.« Mock vände i trappan och gick tillbaka. Han stack upp huvudet genom luckan. Det slamrade om fönsterblecket. Fadern stod och hoppade på ett ben borta vid fönstret, med strumpan hängande från den andra foten.

»Men begriper inte far«, utbrast Eberhard, »att kamomillte och varm mjölk inte hjälper ett dyft?! Jag har inte problem med att somna, utan med drömmarna!«

Willibald såg oförstående på sin son. Överkroppen befann sig över golvnivån. Knutna nävar. En baksmälla som brusade likt havet i huvudet. Kamomillte och varm mjölk. Fadern bleknade. Han sa inte ett ord.

»Och om far kunde säga till den där satans schackspelaren Dosche att inte komma hit med sin byracka och inte bulta så hårt i fönsterblecket, annars kommer han att få ångra sig.« Nu var Mock uppe i kammaren.

Utan en blick på sin far gick han bort till tvättfatet, lutade sig fram, tog av sig plommonstopet och hällde några skopor vatten över sitt vågiga hår. Han kunde höra faderns röst genom vattnet:

»Det är inte Dosche som hamrar på fönsterblecket, det är någon som söker dig.«

Eberhard böjde sig ner vid sin far och drog på honom strumpan.